

Rajongók, fanyalgók és gondolkodók

A pszichológusok szerint személyiségzavarban szenved az, akiben túlteng az azonosulási készség, kiszolgálja a másik személyiségét ahelyett, hogy érvényesítené saját egyéniségét. A túlzott tisztelet, meglehetősen lenyűgözi a partnert, de annál jobban zavarja a külső szemlélőt, aki nincs meggyőződve arról, hogy a rajongás megalapozott. *Tóth Gabriella* hosszú évek óta jeles képviselője a rádióban az erős érzelmi áramlással készített interjú műfajának. Ezt vélhetőleg tudják is róla a főnökei, ezért olyan riportalanyokat keresnek a számára, ahol az interjúalany köztiszteletben álló személyiség. Legutóbb *Siklós Olga* rendezőt köszönthette születésnapján. *Siklós Olga* jobb riportert érdemelhet volna. A *Magyar Rádióban*, a rajongók mellett ott találjuk az örök kekeckedőket is. Ez a magatartás elsősorban azokra jellemző, akik mindenáron bizonyítani akarják, hogy legények ők a gáton, vagy hogy egy másik mondással éljenek, a kákán is csomót keresnek.

Ók azok, akik egy sikeres nyomozás után sarokba szorítják a rendőrtisztet, és addig gyötrik, amíg be nem vallja, hogy nem is a rendőrség lepette le az esztergomi robbantót, hanem az árulta el magát. Ók azok, akik azzal az elhatározással indulnak a riporteri útra, ha törnek, ha szakad, bizonyítani fogják, valami biztosan nem stimmel. Szép példa akadt erre a pénteki

Magyarországról jövök...

című magazinban is, ismét bizonyítva, hogy e műsornak, miközben megőrzendő értéke a közszolgálati rádiózáshoz, még van mit javítania riportergárdáján. Elmegy például a kolléga *Nyírácsádra*, amelynek polgármestere felhívta az ország összes polgármesterét, akasszanak ki nemzeti színű zászlókat minden tanteremben, ahol pedig nemzetiségek is élnek, tegyék mellé az ő nemzeti zászlójukat is. A nyírácsádi polgármester azt szeretné, ha a fiatalok megtanulnák becsülni a nemzeti zászlót, ha tudnák, mit szimbolizál, ha nem az lenne az egyetlen gondolatuk, hogy nemzeti ünnepek után összelepkeződjék, no nem túlzott tiszteletből, inkább vagányságból a kifüggesztett trikolórt.

Az embernek e felhívást hallva egy kicsit megmelegszik a szíve tájéka, arra gondol, végre valaki, aki nemcsak szavai a hazafias nevelésről, hanem kitalált valamit, ami nem elérhetetlen, hanem kézenfekvő és nemes gondolat. És akkor érkezik a riport, *Pestről-e* vagy a környékről, nem tudni, és elkezdődik kérdegetni az embereket, mit szólnak hozzá. A lakosság körében utca van olyan vélemény, mely szerint inkább az utcát kellene felkövezni, nem zászlókra költeni a pénzt. Azután következik a polgármester, a helyi görög katolikus pap, akik szépen, okosan elmondják, mi mindenre

jó, ha lesz az osztályokban nemzeti zászló. Ropertünk felkeresi a zászlókészítőt is, megkérdezi, mekkora kiadást jelent egy háromszínű selyem nyéllel meg anélkül. Kiderül, az egész benne van ezer forintban, áfa nélkül kevesebb. Akkor elkezdődik a számolás, hogy Nyírácsádon van harminc tanterem, az bizony harmincezer forint. Debrecenben meg legalább háromezer tanterem... Micsoda kiadás! A polgármester elmondja, ő vesz a fizetéséből kettőt, gondolja, a többi előjáró is felajánl néhányat, és ez így mehet szépen végig az országban, bizonyosan lesznek vállalkozók, szülők, akik segítenek. A riportert végül megkeresi a gyereket, akik e kérdésben már csak koruknál fogva is zavarosabban gondolkodnak, és nem tudják eldönteni, hány nemzetiséginek kell lennie egy osztályban ahhoz, hogy ők is érdemeljenek egy zászlót. A riportert ettől kissé megnyugszik, mert mégicsak sikerült bebizonyítani, hogy úgy hülyeség az egész ötlet, ahogy van, lám, igazából az ötletgazdákon kívül senkinek sem teszik.

Hasonló produkciókkal bármikor találkozhatunk a Magyar Rádióban, főként a politikai, közéleti magazinokban. Ideje lenne végre meghúzni azt a vonalat, amely közszolgálati, s ezzel az értékek közvetítése, és nem kétségbevonása, és a felesleges magamutogatás között van.

Némi családottságot érzett az a hallgató, aki végigkövette a

Fórum

című műsorban *Heller Ágnes* és *Vajda Mihály* filozofikus beszélgetését a szabadságról. A fél órában végül is nemhogy nem tisztázódott a szabadság fogalma és mibenléte, inkább összezavarodott. Mindemellett azonban élvezetes és a szerkesztő, *Farkas Éva* által okosan vezetett vitának lehetett tanúja. Abban mindkét fél megegyezett, hogy korlátlan szabadság nem létezik, illetve hogy a korlátlanság nem egyenlő a szabadsággal, de hogy mi és hogyan tud olyan korlátokat szabni az emberi cselekvésnek, hogy azt még szabadnak lehessen nevezni, ebben bizony nem tudtak megegyezni. *Vajda Mihály* elismerte, hogy bár maga már igen sokszor elmondta azt a mondatot, hogy *legfőbb érték a szabadság*, valójában akkor nem gondolt többre, mint a politikai szabadságra. A vitát hallgatva eszünkben juthatott, a világ nagy gondolkodói sem tudhattak jobbat kitalálni, mint ami a Bibliában olvasható az Istentől kapott szabad akaratunkról.

Jó ötlet nyilvános vitákat folytatni olyan fogalmakról, melyekkel a hétköznapokban állampolgár és politikus oly könnyedén dobálózik. Mert könnyen kiderülhet, hogy nem is azt jelentik, amit...

Hanthy Kinga